

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Пантелеймонов А.В.

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ІНВЕСТИВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

галузь знань: 07 Управління та адміністрування

спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та
страхування

спеціалізація: _____

вид дисципліни: обов'язкова

факультет: Економічний

2018_ / 2019_ навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою економічного факультету

Протокол № 8 від 22 червня 2018 року

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гребенюк Н.О. доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Програму схвалено на засіданні кафедри
Фінансів, банківської справи та страхування

Протокол № 14 від 21 червня 2018 року

Завідувач кафедри Фінансів, банківської справи та страхування

(підпис)

Глуценко В.В.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією
економічного факультету

Протокол № 9 від 21 червня 2018 року

Голова методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Євтушенко В.А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “**Інвестування**” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

1. Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Інвестування» є причино-наслідкові зв'язки що виникають між суб'єктами господарювання, державою та населенням під час накопичення та розміщення ресурсів в об'єкти інвестування.

1.1 Мета викладання навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок з організації, здійснення інвестицій суб'єктів господарювання і обґрунтування прийнятих управлінських рішень щодо реалізації інвестиційної політики, передбачених кваліфікаційною характеристикою спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Інвестування» полягає вивченні ролі й місця інвестицій у реалізації інноваційно - інвестиційної політики розвитку України, в теоретичній і практичній підготовці студентів з основ правильного розуміння закономірностей у сфері інвестиційних відносин суб'єктів господарювання, застосування цих закономірностей у практиці фінансової роботи; вивчення основних методів аналізу інвестицій, придбання практичних навичок виявлення та оцінки інвестиційних ризиків, оволодіння методами і прийомами часової оцінки вартості інвестицій.

1.3. **Кількість кредитів** - 4 кредитів

1.4. **Загальна кількість годин** - 120 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Інвестування	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
15 год.	0 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
75 год.	114 год.
У тому числі Індивідуальні завдання	
20 год.	

1.6. Заплановані результати навчання: студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- теоретичні основи здійснення інвестиційної діяльності;
- економічну сутність, поняття й види інвестицій;
- особливості діяльності інвесторів у стабільних економічних умовах і в транзитивній економіці;
- засади державного регулювання інвестиційної діяльності;
- закономірності функціонування та структуру інвестиційного ринку;
- характерні риси та складники інвестиційного середовища;
- умови формування благоприємного інвестиційного клімату;
- інструменти державного регулювання відносин у сфері інвестування;
- права і обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності;
- види та джерела здійснення інвестицій;
- характерні риси реального та фінансового інвестування;
- об'єктивні передумови виникнення, суть, принципи та методи інвестиційного аналізу;
- мету та обов'язкові елементи інвестиційних проектів;
- види та порядок визначення грошових потоків підприємств;
- порядок визначення інвестиційно привабливого об'єкту інвестування;
- види фінансових інструментів та порядок формування доходів за ними;
- сутність та класифікацію ризиків в інвестиційній діяльності.
- чітко обґрунтовувати понятійно-термінологічний апарат дисципліни «Інвестування»;
- застосовувати при прийнятті фінансових рішень аналітичне обґрунтування, отримане в результаті проведення інвестиційного аналізу;
- використовувати у фінансовій практиці прийоми та методи оцінки показників ефективності та ризикованості інвестицій;
- визначати умови економічної доцільності реалізації інвестиційних проектів;
- практично застосовувати прийоми та методи оцінки інвестиційної привабливості фондових інструментів;
- оцінювати та управляти інвестиційними ризиками.

2. Тематичний план навчальної дисципліни «Інвестування»

Розділ 1. Інвестиційний простір

Тема 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності.

Понятійний апарат сфері інвестування. Основні положення Закону України «Про інвестування». Суб'єкти, об'єкти, джерела, види інвестицій

Тема 2. Інвестиційний клімат.

Поняття та фактори, що формують інвестиційний клімат. Методи рейтингового визначення ступеню привабливості країни, регіону, підприємства.

Тема 3. Інвестиційний ринок.

Структура та характеристики окремих сегментів інвестиційного ринку.

Розділ 2. Чинники інвестиційної активності

Тема 4. Державне регулювання інвестиційної діяльності.

Державна інвестиційна політика. Методи прямого та непрямого державного регулювання інвестиційної активності.

Тема 5. Реальне інвестування.

Види та характеристика інвестицій в капітальні вкладення, нерухомість, основні кошти. Інновації.

Тема 6. Фінансове інвестування.

Фінансові інструменти. Характеристика доходів за фінансовими інструментами.

Тема 7. Ризики в інвестуванні.

Поняття ризику та невизначеності. Класифікації ризиків в інвестування.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	інд	сп		лекції	практич.	інд	сп
Розділ 1. Інвестиційний простір										
Тема 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності	15	5	2		8	15		-		15
Тема 2. Інвестиційний клімат	15	5	2		8	15	1	-		14
Тема 3. Інвестиційний ринок	15	5	2		8	15	1	-		14
Разом за розділом 1	45	15	6		24	45	2	-	0	43
Розділ 2. Чинники інвестиційної активності										
Тема 4. Державне регулювання інвестиційної діяльності	16	5	3		8	16	1	-		14
Тема 5. Реальне інвестування	13	3	2		8	13	1	-		11
Тема 6. Фінансове інвестування	11	2	2		7	11	1	-		11
Тема 7. Ризики в інвестуванні	15	5	2		8	15	1	-		14
Разом за розділом 2	55	15	9		31	55	4	0		51
Усього годин	100	30	15	0	55	100	6	0	0	94
Індивідуальне науково-дослідне завдання (розрахункова контрольна робота)	20			20					20	
Усього годин - 144	120	30	15	20	55	120	6	0	20	94

**4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять
Теми семінарських занять для денної форми навчання ***

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи інвестиційної діяльності	2
2	Інвестиційний клімат	2
3	Інвестиційний ринок	2
4	Державне регулювання інвестиційної діяльності	3
5	Реальне інвестування	2
6	Фінансове інвестування	2
7	Ризики в інвестуванні	2
	УСЬОГО	15

* - для заочної форми навчання не передбачено учбовим планом

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Самостійна робота студента включає:

- опрацювання навчального матеріалу;
- виконання індивідуальних завдань;
- науково-дослідну роботу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Економічна природа інвестицій	3	5
2	Джерела й методи фінансування інвестиційних проєктів	3	5
3	Класифікація інвестицій за різними ознаками	2	4
4	Інфраструктура інвестиційного ринку	3	4
5	Державна інвестиційна політика	2	4
6	Стратегія інноваційного розвитку України	3	5
7	Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями у сфері інвестування	2	5
8	Фінансові інструменти	3	5

9	Портфельне інвестування	2	5
10	Фінансові інструменти капіталу	2	5
11	Моделі прогнозованого росту дивідендів	3	5
12	Класифікації облігацій за різними ознаками	2	4
13	Котирування фондових цінних паперів	3	5
14	Фондові індекси	3	4
15	Невизначеність та ризик	2	5
16	Міжнародні інвестиційні рейтинги	3	5
17	Лістинг цінних паперів	3	5
18	Ризикологія	3	5
19	Види ризиків властиві інвестиційному проекту	3	5
20	Аналіз сценаріїв при аналізі ризиків проектів	2	4
	УСЬОГО	55	94

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним навчально-дослідним завданням для студентів при вивченні навчальної дисципліни «Інвестування» є підготовка рефератів та виконання контрольної роботи.

Теми рефератів з курсу “ІНВЕСТУВАННЯ”

1. Інвестування в нематеріальні активи.
2. Призначення й структура інвестиційного ринку.
3. Призначення й функції кредитного ринку.
4. Валютний ринок: оцінка інвестиційної активності.
5. Принципи функціонування фондового ринку на Україні.
6. Діяльність лізингових компаній в Україні.
7. Загальна характеристика емітентів цінних паперів.
8. Механізм регулювання фондового ринку України.
9. Нормативно-правова база функціонування фондового ринку на Україні.
10. «Портфельний підхід» в інвестуванні.
11. Сутність, види та приклади реалізації інновацій в Україні.
12. Місце інвестиційних ризиків у загальній схемі ризиків.
13. Рейтинг цінних паперів.
14. Основні вимоги до даних фінансової звітності об'єкта інвестування.
15. Основні принципи побудови стратегії інвестиційної безпеки.
16. Господарські аномалії фінансового ринку й необхідність керування ними (фінансові піраміди).
17. Оцінка інвестиційної привабливості вітчизняних цінних паперів.
18. Системи торгів Forex та TeleTrade.
19. Спільні інвестиційні проекти України та Росії
20. Міжнародні інвестиційні рейтинги України
21. Інвестиції в розвиток зеленого туризму в Україні.
22. Досвід роботи бізнес-інкубаторів у світі.
23. Інвестиційний клімат Харківського регіону та шляху його покращення.

Теми контрольних робіт з курсу “ІНВЕСТУВАННЯ”

1. Інвестиційний процес у ринковій економіці.
2. Фінансове забезпечення інвестиційних проектів.
3. Інвестиційний ринок і його інфраструктура.
4. Фінансові посередники інвестиційного ринку.
5. Інвестиційна діяльність комерційних банків.
6. Діяльність лізингових компаній в Україні.
7. Аналіз діяльності промислово-фінансових груп в Україні.
8. Фондовий ринок України, його структура й роль у розвитку економіки України.
9. Методи поліпшення інвестиційного клімату в Україні.
10. Інноваційна стратегія розвитку економіки України.
11. Аналіз прямих іноземних інвестицій в Україну.
12. Інвестиційний проект: поняття й види.
13. Досвід функціонування вільних економічних зон у світі й в Україні.
14. Фінансова глобалізація і її вплив на інвестиційну активність.
15. Співробітництво України й Світового банку в інвестиційній сфері.
16. Співробітництво України й МВФ в інвестиційній сфері.
17. Українські інвестиційні проекти ЄБРР і МФК.
18. Перспективи вступу України в ЄЕС і НАТО: переваги й недоліки в інвестиційній сфері
19. Перспективи співробітництва в інвестиційній сфері в рамках ЭЕП і СНД.
20. Аналіз інвестицій у нерухомість
21. Вступ України у ВТО: виграш або програш вітчизняних інвесторів
22. Інвестиції в рекреацію й розвиток туризму в Україні.
23. Рейтингова оцінка країни на світовому ринку інвестицій.
24. Фінансові інвестиції: сутність і сучасні обсяги в Україні
26. Аналіз діяльності технологічних парків в Україні.
27. Капітальні вкладення: сутність і сучасні обсяги в Україні
28. Методи фінансування інвестиційної діяльності підприємств.
29. Діяльність фондових бірж в Україні
30. Інвестиційний портфель підприємства: порядок формування й методи оцінки.

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи

Відповідно до навчального плану студенти спеціальності «Фінанси і кредит» проводять самостійну роботу з додаткового вивчення матеріалу курсу, по результатам якою пишуть та захищають контрольну роботу. Її ціль - виробити у студентів навички проведення самостійного аналітичного дослідження й виявити вміння просторового мислення та навички робити висновки.

При виконанні контрольної роботи необхідно ознайомитися з економічною літературою й законодавчо-нормативними актами, що регламентують діяльність підприємств, фінансово-кредитних установ та приватних осіб у галузі інвестування.

Контрольна робота повинна бути оформлена акуратно, чітко, без скорочень (крім загальноприйнятих). Обсяг роботи не повинен перевищувати 15-20 стор. друкованого

тексту. На останній сторінці тексту робота повинна бути підписана студентом із вказівкою дати її виконання. Якщо при перевірці роботи викладачем зроблені зауваження, студент повинен їх урахувати й, не переписуючи роботу, внести необхідні зміни й доповнення, після чого робота вважається допущеною до публічного захисту.

Робота складається з вступу, основної частини (два розділи), висновку, списку літератури та додатків.

У вступі слід розкрити: актуальність обраної теми, мету і цілі дослідження.

Основна частина повинна складатися з двох розділів:

I розділ містить відомості про правову основу та теоретичні положення тематики, що досліджується;

II розділ містить статистичний матеріал у динаміці за останні 5 років, аналітичні висновки та рекомендації щодо поліпшення ситуації.

Наприкінці роботи слід зробити загальний висновок про сутність, зміни та прогноз згідно об'єкту дослідження.

Література представляється наприкінці роботи за абеткою.

У додатку до роботи подається статистичні та графічна інформація, що використана при виконанні роботи.

7. Методи контролю.

Методами контролю є:

- тестування;
- оцінка усної розгорнутої відповіді на питання;
- співбесіда;
- оцінка письмової відповіді на питання;
- виконання комбінованих завдань тощо.

Поточний контроль: усне опитання на семінарських заняттях, письмові самостійні роботи в класі, написання та доповідь рефератів, підсумкові за розділами контрольні роботи, написання та захист індивідуальної контрольної роботи.

Підсумковий контроль: комплексний іспит.

8. Схема нарахування балів

Контрольна робота №1 (теми №1-3)

Розроблена в 24 варіантах, кожний з яких містить теоретичні питання, кейсове завдання та набір тестів, що оцінюються:

№ зав.	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
1	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	3
2	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	3
3	Розв'язати кейсове завдання	4
4	Знайти відповіді на тести (7 тестів)	14
	УСЬОГО	24

Контрольна робота №1 (теми №4-7)

Розроблена в 20 варіантах, кожний з яких містить теоретичні питання та набір тестів, що оцінюються:

№ зав.	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
1	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	2
2	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	2
3	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	2
4	Знайти відповіді на тести (7 тестів)	7
	УСЬОГО	13

**Розподіл балів, які отримують студенти
За виконання розрахункової контрольної роботи:**

Теоретичне висвітлення теми	Розрахункова частина	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
До 7 балів	До 9 балів	До 4 балів	До 7 балів	27

В процесі вивчення дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота								Разом	Іспит	Сума
Розділ 1			Розділ 2					60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Розрах. робота			
8	8	8	2	2	2	2	27			

T1, T2 ... T7 – теми розділів.

Критерії оцінювання письмової екзамену з навчальної програми дисципліни

Білеті розроблені в 20 варіантах, кожний з яких містить теоретичні питання, кейсове завдання та набір тестів, що оцінюються:

№ зав.	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
1	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	4
2	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	4
3	Надати розгорнуту відповідь на теоретичне запитання	4
4	Розв'язати кейсове завдання	10
5	Знайти відповіді на тести (18 тестів)	18
	УСЬОГО	40

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	Незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Конституція України. затверджена ВРУ 28 червня 1996 р. № 254/96 – ВР// Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436- IV. – Відомості ВРУ. – 2003. - № 18.
3. Закон України «О банках и банковской системе» от 24.07.2009
4. Закон України “Об инновационной деятельности“ от 4.08.02.
5. регулировании рынков финансовых услуг" от 12.07.01
6. Закон України “О режиме иностранного инвестирования” от 19.03.96.
7. Закон України “О специальном режиме инвестиционной и инновационной деятельности технопарков» 12.01.06 №3333-IV
8. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р.// Урядовий кур’єр .- 2006.- №78.-С.6-10.
9. Закон України “ Про внесення змін в Закон України “ Про оподаткування прибутку підприємств” від 24.12.2002 р. № 349 – 1У, - / Урядовий кур’єр, 22.01.2003р.
10. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30.06.99р. №784-ХІУ
11. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991.
12. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові і корпоративне інвестиційні фонди)” від 15.03.2001
13. Закон України "Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг" від 12.07.2001.
14. Положение “Об инвестиционных фондах и инвестиционных компаниях”, утвр. Указом Президента Украины 19.02.94.
15. «Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій», наказ Агентства з питань запобігання банкрутств підприємств і організацій» №22 від 23.02.98.
16. Методические рекомендации по выявлению признаков неплатежеспособности предприятия и признаков действий по сокрытию банкротства, фиктивного банкротства или доведения до банкротства, утвр. Приказом Министерства экономики Украины № 14 от 19.01.2006г.
17. Бардиш Г.О. Проектний аналіз. – К.: Знання, 2015. – 415 с.
18. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. К., 2013.– 398с.
19. Борщ А.М., Герасимова С.В. Інвестування: теорія і практика: Навч. Посібник. – К.:Знання, 2018. – 685 с.
20. Гитман Л., Джонк М. Основы инвестирования. – М., 1999.
21. Игонина Л.Л. Инвестиции: Учебное пособие. – М.: Экономистъ, 2015. – 478 с.
22. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. — К.: Центр навчальної літератури, 2016. — 472 с.
23. Мойсеєнко І.П. Інвестування: навч. посібник. – К.: Знання, 2016. – 490 с.
24. Пересада А.А. Інвестування. Навч. Посібник. Київ 2018, – 250с.
25. Пересада А.А Інвестиційний аналіз. – К.: Лібра, 2015 –134с.
26. Пересада А.А Портфельне інвестування. – К.: КНЕУ, 2014 – 408с.
27. Рижиков В.С., Яковенко М.М. Проектний аналіз: навч. посібник – К.: ЦУЛ, 2015. – 384 с.
28. Сергеев И.В., Веретенникова И.И. Организация и финансирование инвестиций: учеб. пособие.– М.: Финансы и статистика, 2015. –272с.
29. Федоренко В.Г. Інвестування. Підручник.– К.: Алебра, 2016. – 443с.
30. Череп А.В. Інвестознавство. – К.Кондор 2011, – 398с.
31. Шарп У., Александер Г., Бейли Д. Инвестиции. – М., 1999.

Допоміжна

1. Базилінська О.Ф. Фінансовий аналіз: теорія і практика: навч. пос. – К.: ЦУЛ. – 2009. – 328с.
2. Зятковський І.В. Навч. посібник. Фінанси підприємств:– К.: Кондор, 2003. – 376с.
3. Кислиця О.Я., І.М.Мягих Економічний аналіз .- Київ, 2005р.- 170с.
4. Управління фінансовою санацією підприємства: Навчальний посібник / С.Я. Салига, О.І.Дацій, Н.В.Нестеренко, О.В.Серебряков.- Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2015.- 238с.
5. Цигилик І.І., Кропельницька С.О. Аналіз і розробка інвестиційних проєктів. – К.: ЦНЛ, 2005. – 160с.
6. Фінанси; Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2011. – 611 с.
7. журнали: Вісник бухгалтера і аудитора України, Фінансова консультація, Фінанси України, Економіка України, Голос України, Інвест - газета.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Адреси сайтів Інтернету

http:// rada.kiev.ua	Верховна Рада України
http:// <u>www.kmu.gov.ua</u>	Кабінет Міністрів України
http:// <u>www.ssmc.gov.ua</u>	Національна комісія по цінним паперам
http:// www.ukrstat.gov.ua	Міністерство статистики
http:// <u>www.minfin.gov.ua</u>	Міністерство фінансів України
http:// <u>www.smida.gov.ua</u>	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України
http:// <u>www.sta.gov.ua</u>	Податкова служба України
http:// <u>www.mlsp.kiev.ua</u>	Міністерство праці і соціальної політики
http:// <u>www.me.gov.ua</u>	Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України
http:// <u>www.ipoteka.gov.ua</u>	Державна іпотечна установа
http:// <u>www.ifc.org</u>	Міжнародна фінансова корпорація
http:// <u>www.dfp.gov.ua</u>	Держфінпослуг України